

• ج 9- موضوع: تحلیل جامع از واقعه عاشورا

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و الصلاة والسلام على رسول الله و على آله آل الله و لعنة الله على اعدائهم اعداء الله الى يوم لقاء الله اللهم كن لوليک الحجة بن الحسن صلواتک علیه و على آبائه في هذه الساعة و في كل ساعة وليا و حافظا و قائدا و ناصرا و دليلا و عينا حتی تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فيها طویلا.

هدیه به پیشگاه با عظمتش و تعجیل در ظهورش و سلامتی وجود عزیزش از هر گزندی و این که انشاءالله خداوند ما را از بهترین یاوران و سربازانش قرار دهد صلواتی را ختم کنید.

مطابق روزهای گذشته یاد می کنیم از گذشتگان و شهیدان و عزیزانی که جدیداً از بین ما رفتند؛ پدران ما و مادران و اجداد ما و کسانی که دین خدا را حفظ کردند و به ما رساندند ما هم اظهار ادب می کنیم و انشاءالله که روحشان شاد شود به برکت صلوات بر محمد و آل محمد.

یادتان باشد من عرض کردم ما در طول تاریخ بیش از هزار سال چهار نگاه به حادثه عاشورا داشتیم و آثار زیادی هم بر این نگاهها مترتب شده است نگاه اول که از همان زمان کمی از ائمه مخصوصاً توسط آل بویه به واقعه عاشورا پیدا شد این بود که عاشورا یک حادثه غم انگیز، مصیبت بار؛ یک طرف جنایت مطلق و یک طرف مظلومیت مطلق بود و آن چه حادثه عاشورا گفته شد این مسائل بود این که امام چگونه به شهادت رسید و بعد از عاشورا چگونه اهل بیت به اسارت گرفته شدند و بعد از عاشورا چه رخ داد این ها نگاههایی بود که به عاشورا بود الان هم ما در بین مردم در کف خیابان حادثه عاشورا را این گونه می بینیم.

نگاه دومی که در پنجاه یا شصت سال اخیر و مخصوصاً در جمهوری اسلامی و رسانه های جمهوری اسلامی مطرح شد این بود که قیام ابا عبدالله یک قیام و یک انقلاب و یک حماسه بود خون بر شمشیر پیروز شدو بیشتر جنبه انقلابی بودن و حماسی بودن واقعه عاشورا را پر رنگ کردند الان هم شما رسانه ها و تلویزیون و رادیو و مسئولین را نگاه کنید بیشتر از این زاویه به عاشورا نگاه می کنند.

نگاه سوم؛ نگاه بیرون از دین است که دیشب محضرتان گفتم و واقعه عاشورا را جدا از مذهب و جدا از دین مطرح می کند و امام حسین را یک انسان آزادیخواه و یک آرمان خواه که همه هستی خودش را روی رسیدن به آرمانش گذاشت وقتی طبق نقل معروف از جناب گاندی سوال می کنند که شما از کدام شخصیت در انقلاب بزرگ هند الگو گرفتی می گوید از حسین بن علی الگو گرفتم گاندی نگاهش یک نگاه مذهبی و انقلابی درون دینی نیست به عنوان یک حادثه غم انگیز به واقعه کربلا نگاه نمی کند بلکه به عنوان یک حادثه انسان آزادی خواه و عزت طلب و انسانی که نمی خواهد زیر بار ظلم برود و تمام هستی اش را فدای هدف می کند، نگاه می کند. یعنی حتی جاننش را این انسان روی آرمانش می گذارد.

گفتم این نگاه ها به واقعه کربلا، نگاه غلطی نیست اما نگاه ناقص است حادثه کربلا نه فقط اولی است نه فقط دومی است و نه فقط سوم است در واقعه عاشورا شما همه چیز می بینید من در مصاحبه ای که خیرگزاری شفقنا برگزار کرد گفتم حادثه عاشورا یک دانشگاه پر درس است. از نظر نظامی، اجتماعی و سیاسی عاطفی و فقهی و حقوقی، اخلاقی و انقلابی هر کدام که دست بگذارید شما برای آن نمونه های شاخصی را در واقعه کربلا می بینید. این در واقع جواب شبهه کسانی است که معتقدند ما تا کی باید عزاداری کنیم.

اما برای چه واقعه کربلا را اهمیت بدهیم برای چه باید مودت خود را نشان دهیم و برای چه باید وقت بگذاریم؟ اما اگر شما این واقعه را به عنوان یک دانشگاه پر درس در نظر بگیرید یا به عنوان یک واقعه که هویت می دهد به این ملت

و شخصیت و جان میدهد و اصولا مساوی با شریعت است اگر با این نگاه به واقعه عاشورا نگاه شود واقعه عاشورا کهنه شدنی نیست و مشمول مرور زمان نمی شود.

عاشورا فرازمان و فرامکان است. حضرت دلیل قیام خود را اصلاح امت پیامبر و امر به معروف و نهی از منکر معرفی می کنند بعد از این که حضرت شهادت به وحدانیت و رسالت خدا شهادت می دهند می فرمایند لم اخرج اشرا ولا بطرا؛ من به عنوان سرکشی و به عنوان خوش گذرانی به عنوان حکومت خواستن از مدینه بیرون نمی روم و لا مفسدا و لا ظالما به عنوان کسی که ذره ای بخواهد فساد کند و سر سوزنی ظلم کند از مدینه بیرون نمی روم و انما خرجت لطلب الاصلاح فی امة جدی؛ حتی نمی گویند که من می خواهم به شهادت برسم یا این که من می روم مظلومیت خودم را ثابت کنم یا میروم که آزادیخواهی خود را ثابت کنم بلکه می فرمایند امت محمد و امت رسول الله دچار انحراف شده است پست ترین انسان ها دارند حکومت می کنند و بدترین موجودات روی زمین به عنوان خلیفه رسول خدا سر کار آمده اند و لذا پر از فساد شده و انما خرجت لطلب الاصلاح فی امة جدی

قصد من امر به معروف است زنده کردن معروف است و ارزش ها و هنجارها و پیشگیری از منکرات است و این که من می خواهم سیره رسول خدا و سیره پدرم امیرالمومنین را زنده کنم. امام هدفش را این گونه بیان می کند و سه تفسیری که بیان کردم ناقص است و چقدر فاصله دارد و لذا در جای جای این واقعه برای من و شمای انسان پیام دارد امام حسین امام شیعیان نیست دیشب برای شما عبارت رهبر سیکهای پاکستان را خواندم که گفت نگویید امام حسین امام صرفا شیعیان بلکه امام انسانیت امام صبر و امام عزت و این ها تعبیری است که او دارد و من برای شما خواندم.

• روز دوم محرم؛ رفتار امام علیه السلام مملو از درس به کل تاریخ و جهان

روز دوم محرم است و اولین تلاقی و برخورد امام با لشکریان عبیدالله بن زیاد و یزید در این روز اتفاق افتاد. همین جایی که الان به نام کربلا معروف و مشهور است جناب حر با هزار نیرو از طرف عبیدالله آمده و امام زودتر به آن منطقه رسیده است ما می خواهیم از دید یک مسلمان یا یک شیعه نگاه نکنیم بلکه یک انسان نگاه میکنیم و واقعه و حوادث را از این زاویه بررسی می کنیم؛ امام علیه السلام زودتر به این نقطه رسیدند مشکها را پر از آب کردند. لشکریان اباعبدالله آب برداشتند و لشکریان حر وسط روز رسیدند و تشنه و آب هم ندارند (ا زهمین جا یک دانشگاه پر درس انسان برخورد می کند و درس می گیرد) یک طرف دشمن است و یک طرف هم امام حسین است. امام فرمودند این ها تشنه اند و آب فرات گرم است از آب خنکی که ما برداشتیم به سربازان حر بدهید. یکی از لشکریان می گوید آنقدر این ها تشنه بودند که برخی از این ها از حال رفته بودند و من این آب ها را که امام حسین و یارانش به دست آورده بودند را به این ها دادم تا جان دوباره گرفتند.

آب خنک هست و آن طرف هم انسان اند

ظهر می شود اذان ظهر می شود حادثه کربلا را از این زاویه نگاه کنید این که امام چگونه به شهادت رسیدند یا ابوالفضل العباس چه شد یا علی اصغر چه شد و خیمه ها چه شد اسرا را به اسارت بردند همه اینها خوب است اما باید توجه کرد که نگاه کامل باشد. البته ظاهرا امام به اینها می گوید اگر شما به جنگ ما آمدید بگذارید ما برگردیم که اینها می گویند ما ماموریت داریم شما را محاصره کنیم امام فرمودند هر چه ماموریت دارید انجام دهید... وقت نماز شد د راین جا حر عرض کرد شما نماز بخوانید و ما هم به نماز شما اقتدا می کنیم ظهر روز دوم محرم نماز ظهر و عصر به امامت امام حسین اما مامومنین هم لشکریان اباعبدالله هستند هم لشکریان حر هستند من به این نقطه که می رسم متاثر میشوم که چرا باید بین یک امت اختلاف بیفتد و این طور شود. هردو قبله دارند و هر دو نماز می خوانند اما به روی همدیگر لشکر بکشند و شمشیر بکشند

یکی از فسادهای حاکمان ناتوان همین است اگر بخواهید بدانید یک حاکم ناتوان است یا توانمند است یا حاکمیتی توانمند است یا ناتوان ببینید دائم دیوار می گذارد یا بل می زند.

اگر بتواند دوگانه سازها را بردارد اگر بتواند امت واحدی درست کند اگر بتواند ملت را به هم نزدیک کند معلوم است توانمند و مدیر است اما اگر هر روز دیوار گذاری کند ناتوان است و لذا امام علی علیه السلام در نامه به مالک می نویسد مالک من تو را به مصر می فرستم دائم دیوار نگذار و بگویی این خودی است و آن غیر خودی این از حزب ما است و فلانی از حزب ما نیست. انسانها دو گروه اند اما اخ لک فی الدین اما نظیر لک فی الخلق... هنر مالک باید این باشد که ملت مصر که در آن مسلمان و مسیحی هست و قبطی و بت پرست هست و همه را یکسان ببیند تو ای مالک استاندار همه این ها هستی .

نماز ظهر روز دوم محرم خوانده شد اولین درس این است که می تواند اختلافاتی باشد اما قطعاً اشتراکاتی هم هست.

بحث این است که اگر مشترکاتی وجود دارد چرا سر مشترکات بحث نشود؟

و چرا توافق نشود و لذا اولین نماز را امام خواندند و لشکریان حراقتدا کردند حر سرنوشت خوبی پیدا کرد و رسیدن به جایگاه او آرزوی همه است حر این جایگاه را به دو جهت یافت یک : وقتی که امام فرمودند مادرت به عزایت بنشیند (حر هزار نفر را خودش جمع کرده بود و سربازانش بودند) یک جمله گفت و گفت که مادرت فاطمه است و اگر فاطمه نبود منم همین جواب را میدادم . اما به احترام فاطمه سکوت میکنم و این حر را نجات داد .

و حر میدانند چه کسی مقابل او ست و این حدیث پیامبر را هم شنیده که الحسن والحسین سیدا شباب اهل الجنة

حر می داند امام فرزند امیرا لمومنین است این جا لجبازی نمی کند و می گوید امام عادل است و چه کسی بهتر از ایشان برای امامت است. نه تنها خودش اقتدا می کند که به لشکریانش هم می گوید شما هم اقتدا کنید. این ها درس در حادثه عاشورا است جنگ است که باشد در جنگ هم می شود حرکت های انسان دوستانه داشت آن که از حرکت امام است که آب را به لشکریان حر میدهد این حرکت انسانی و این حرکت عاطفی است. اصلاً جایی شنیدید که یک طرف به طرف دشمن خود ، آب بدهد؟

بعید میدانم.

• رفتار اهل بیت در هر حالت دانشگاه پر درسی است

در یک جنگی امام علی دارد می جنگد از لشکر مقابل سربازی به امام علی عرض می کند علی شمشیرت را به من بده امام شمشیر را به او میدهند. و او وقتی تعجب می کند امام به او می فرمایند من دوست ندارم کسی خواسته ای از من داشته باشد و من بتوانم برآورده کنم و این کار را نکنم .

آن شخص از امام پرسید: این را خودت می گویی یا دینت می گوید؟ گفت دینم این را می گوید؛ شمشیر را پس داد و شهادتین را بیان کرد و از لشکریان امام شد.

من جمله ای را دیشب به کار بردم و من گفتم عدالت در عداوت و من گفتم انسان در دشمنی هم باید عدالت را رعایت کند.

و باز دیشب گفتم ائمه ما عدالت را زیر پا گذاشتند زیر پا نه این که ظلم کردند به مرحله ای بالاتر از عدالت رفتند. در این حادثه عدالت اقتضا می کند که امام، آب خنک را برای خودشان نگاه دارند. اما امام حسین عدالت را زیر پا می گذارد و فضیلت و کمال را نشان میدهند. این اولین واقعه عاشورا و درس آن است و لذا می بینید چه انسان هایی که از این دانشگاه تربیت شدند.

• نامه به خواجه نصیر و جواب زیبای او

خواجه نصیر الدین طوسی هم بزرگ است هم قدرت علمی دارد هم قدرت سیاسی دارد اشاره کند هر که را بخواهد می تواند نابود کند یک متعصبی نامه ای به خواجه نوشت. به خواجه نوشت کلب ابن کلب !!!

خواجه هم در جواب به او نوشت تو خطاب به من کردی سگ فرزند سگ اما من هر چه نگاه کردم نه نشانه های سگ را در خودم دیدم و نه در پدرم .

سگ حرف نمی زند و صدا میدهد و من حرف می زنم سگ این طور راه می رود و من این طور پس من سگ نیستم و نامه را مهر کرد و فرستاد .

من در جایی گفتم خواجه نصیر الدین عدالت را زیر پا گذاشت و این برخورد او در این نامه بود.

که در واقع فراتر از عدالت است این ها عدالت را در دشمنی و فضل و کمال را نشان دادند

من کتابی را تنظیم کردم راجع به حقوق جنگ و همین منع سلاحهای کشتارهای جمعی تبلوری از اخلاق در جنگ است و عاشورا بخشی از آن درسی از این زاویه و اخلاق و انسانیت است . سوال : آیا امام حسین امام انسانیت هست یا نه ؟ آیا حادثه عاشورا یک حادثه پر درسی هست یا نه ؟ دیگر قضاوت با شما.

.....
سلامی به اباعبدالله الحسین بدهیم

السلام علیک یا ابا عبدالله و علی الارواح التي حلت بفنائک علیک منی سلام الله ابدًا ما بقیت و بقی اللیل و النهار و لا جعله الله آخر العهد منی لزیارتکم السلام علی الحسین و علی بن الحسین و علی اولاد الحسین و علی اصحاب الحسین.